Bloemlezing van onderscheidene zangen voor onze krijgsmakkers met het metalen kruis. Voor alle feestelijke gelegenheden

J.H.C. Venman

bron

J.H.C. Venman, *Bloemlezing van onderscheidene zangen voor onze krijgsmakkers met het metalen kruis. Voor alle feestelijke gelegenheden*. J.J.H. Kemmer / P.W. van de Weijer, Utrecht ca. 1860

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/venm002bloe01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

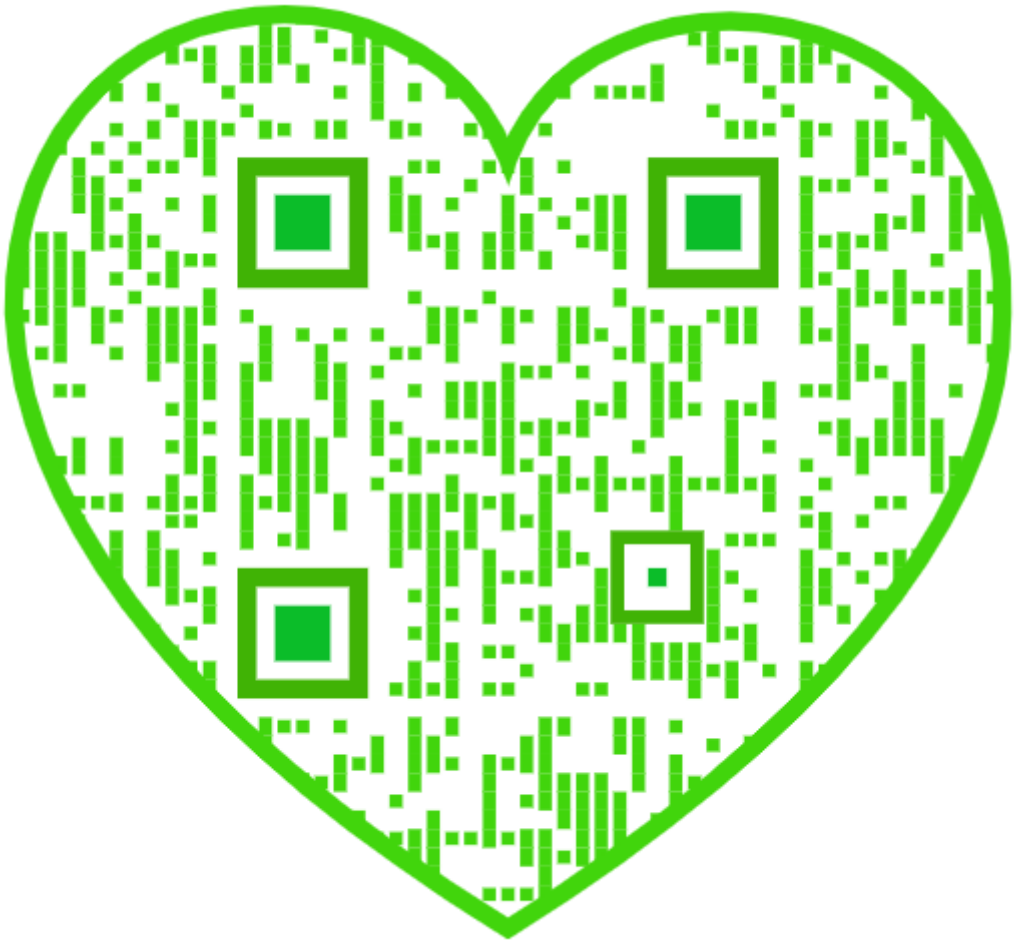

't Jaar Dertig riep ons op: te wapen,
Neêrlands trouwe burgers, knapen!
Want Oranje is in gevaar.
Op die roep was 't leger daar.
Voorwaarts! - en we togen henen,
Door den glans van 't Regt beschenen:
Wij verwonnen door ons staal
Op de borst dit EER-METAAL.

Deze Zangen worden met alle verschuldigde Hoogachting, Eerbiedig
opgedragen aan het H O O F D -B E S T U U R van het METALEN KRUIS.

Tot aandenken van den Wettigen Volksgeest in den jare 1830 en 1831,
zoo voor allen tot den laatsten man, versierden met het METALEN KRUIS,
als voor de Nakomelingen.

Door

Dier Edn. Vereerder

J.H.C. VENMAN,

Vaandrig van het Metalen Kruis, *Afdeeling* U t r e c h t .

De koninklijke roffel.

Wijze: *Wilhelmus van Nassauwe.*

Eerste roffel.

We groeten U, o Koning,
Bij 't roff'len van de trom:
We zien als in de woning
Als Vader U weêrom,
In 't midden Uwer kind'ren,
Die juichen bij den klank:
Niets moge U, Vader, hind'ren,
Leef! leef! en 't Gode dank.

Tweede roffel.

Als wij de roffels hooren,
   Dan dreunt de zege-zang
Als 't lied de blijde choren:
   't Wilhelmus leve lang!
Uit Nassau erf gesproten,
   Op Neêrlands grond geënt:
De naam, de telgen, loten
   Zijn in ons hart geprent.

Derde roffel.

We zwetsen niet, o Koning!
   We tarten nooit Euroop',
Maar strijden voor de woning
   Van ons gezin: de hoop,
De moed, de trouw der vad'ren,
   Gods hulp, uw naam, niets meer,
Zijn, wat ons ook mogt nad'ren,
   Ons wachtwoord en onze eer.

Leve de koning.

Wijze: *Ziet vrienden welk een schoone morgen.*

Dat onze KONING WILLEM leve,
Als Neêrlands Vorst geliefd in onzen kring,
Zijn naam op aller tongen zweve,
Als liefde zelve, die, als hemelling
Ons wekt door dit naar hooger doel,
Dat vreugd en deugd,
Vereenigt door een eêl gevoel,
Als jeugd verheugt:
Leef, KONING leef!
Blijft 't feestlied onzer vreugd. (*ter.*)

Zie ginds hoe onze vlaggen wapp'ren,
Als leuzen onzer eer in Oost en West:
Zij tuigden vaak voor de eer der dapp'ren,
Als 't groen der palmen prijkt aan hun gevest,
En 't licht dat nacht- en daglicht tooit
Straalt als de geest,
Die hier der Muzen gaven strooit
Op 't schitt'rend feest:
't Wekt onze vreugd,
En dankensstof nu meest. (*ter.*)

Zij, die voor de eer des KONINGS waken,
Ze waken zoo voor rust in 't Vaderland,
Wen list den bodem durft genaken,
Heeft vreemd en sluw bedrog ons aangerand,
Ze omringen dan den troon met moed,
Den Vorst en 't Volk,
En jagen 't ondier, hoe verwoed,
In de eigen kolk:
Zij beven niet
Voor sluipmoord, gift, noch dolk. (*ter.*)

Zie glanzen, die in vuur verrijzen;
Ze schetsen, wat in onze boezems gloort,
Daar ze ons op 't vuur der liefde wijzen,
Dat aan den Vorst en Neêrlands volk behoort;
Verhef uw' toonen, Harmonij,
Op hoogen toon:
Dat Vorst met Volk gezegend zij,
En 's Konings Zoon:
Stemt met ons in:
Wij burgers leven vrij. (*ter.*)

Neêrlands eerteekens.

Wijze: *Wien Neêrlands bloed.*

Wanneer in 't barnen van 't gevaar
Een held zijn leven waagt,
Niet deinst voor snorkend krijgsmisbaar
Maar 't van de Grenzen jaagt;
Dan prijkt op zijn fiere borst
De leus: voor *Trouw en Moed*,
En de eer van Vaderland en Vorst
Geldt hem meer dan zijn bloed. (*bis.*)

Hij, die tot Nut van 't Algemeen,
Als soms een broeder lijdt,
Met 't schoon, dat in zijn' daden scheen
Zich aan de Kunsten wijdt,
Dan adelt *Neêrlands Leeuw* de borst
Van hem, die kloek verstand
Aan 't menschdom wijdt, en Neêrlands Vorst
Zoo mint als 't Vaderland. (*bis.*)

Aan Ceres past der halmen kroon:
Hij, die voor 't Staats-belang
Veel goeds verrigt, vindt wis zijn loon,
Meer waard dan Krijgsgezang,
En de *Eikenkroon* siert dan de borst
Van hem, wiens vruchtb're ziel
Aan Nederland en Neêrlands Vorst
En aan Gods oog beviel. (*bis.*)

Hij, die nog de eer van 't voorgeslacht
Op *Java's* landen kweekt,
Of, worden trouw en moed veracht,
Zich op verraders wreekt,
Of jaren dienst en moeite torst,
Praalt met een *Eer-metaal;*
Hem loonen Vaderland en Vorst
Als bij de zegepraal. (*bis.*)

Maar wat ook schitt're voor mijn oog,
In goud of pronkjuweel:
Niets blinkt in waarde mij zoo hoog,
Geen *Vijfhoek* geldt zoo veel,
Als 't teeken onzer zegepraal,
Dat vonkelt op de borst,
Als 't *Eere-Kruis* van ons metaal
Voor Vaderland en Vorst. (*bis*.)

Nederlandsch herinneringslied.
1830-1831.

Wijze: *Herinnert ge u, hoe Vrede en Eendragt bloeiden.*

Ons riep ons hart met 's Konings woord: *te wapen!*
En 't sprak zoo luide als burger en als mensch
Bij brave grijzen, moedig als bij knapen,
Het *voorwaarts* klonk naar aller lust en wensch.
Augustus, als uw naam wordt uitgesproken,
Dat dan uw naam voor ons herinn'ring zij;
Die naam wekte ons; we hebben 't land gewroken } *bis.*
Ik juich nu nog: *God dank ik was er bij.* }

Neen, 'k zwel niet op als vorsch om groot te schijnen,
Maar 'k deel in de eer van trouw en moed en pligt:
'k Zag hoon en smaad voor eer en moed verdwijnen,
En volgde 't spoor op moed en eer gerigt;
En heeft *ons volk* der vad'ren roem gewroken,
Hoe klein mijn deel in heldendaden zij,
Ik bleef toch niet in 't donzen bed gedoken, } *bis.*
'k Zing helden na: *God dank ik was er bij.* }

De mensch ziet leed en voelt zich innig lijden,
De burger gloeit bij 't zien van burger-leed,
Hem wekt de drift om voor het regt te strijden,
Zoo als weleer zijn brave Vader streed;
Te wapen! roept de stem der wraak van binnen,
Van buiten roept hem 't woord des Konings aan,
En zijn besluit is sterven of verwinnen, } *bis.*
Met eer te leven, of met roem vergaan. }

Een dubb'le magt deed trouwen moed niet wijken:
Maar 't woord: genoeg! het wapen afgezet!
Zoo sprak de Held en schonk ons de Eere-blijken:
Dat woord erkennen wij als orde en wet.
Klinkt immer weêr 't *te wapen* ons in de ooren,
Dan volge zoo het brave nageslacht,
En 't moge als wij der braven danktoon hooren, } *bis.*
En krijge 't loon, dat eed'le daden wacht. }

Triumf! ik zing op 't erf van onze vad'ren,
Zoo vaak bestookt door overmoed en list;
En komt de dood mijn legerstede nad'ren,
Dan is mijn lot daar boven ook beslist;
Dan zij mijn *Kruis* mijn pas naar 't oord der Helden,
Die, moedig strijdend, zongen: *Dood of Vrij*!
Die met - en vóór ons list en ontrouw velden; } *bis.*
Schrijf op mijn graf dan: *Hij ook was er bij.* }

De standvastige.

Wijze: *De Koning leev'!* (zonder bis.)

Standvastigheid, standvastigheid,
Die deugd, die kracht der vad'ren,
Staat pal, wordt zij gedrukt gevleid;
Haar woelt geen drift in de ad'ren,
Dat ze onze Vorst tot schutsvrouw zij!
Dat zingen en dat bidden wij.
Zij sta Vorst WILLEM duurzaam bij;
Dat bidden en dat zingen wij.

Standvastigheid, standvastigheid,
Die deugd, die kracht der vad'ren,
Hoe ver Oranje ook takken spreid',
Schraag Hem, wat storm moog' nad'ren,
Blijf' onzen Vorst toch steeds op zij?
Dat bidden en dat zingen wij.
Dan leven Vorst en Volk zoo vrij:
Dat zingen en dat bidden wij.

Zee- en landmagt.

Wijze: *'t Zal wel gaan, wel gaan, enz.*

Zee en Land verëeren wij
Om de eer van onze Helden;
't Land van vreemde smetten vrij
Bewaken dekken zij.
Komt verraad ons erf genaken,
En bedreigd ons Vaderland,
Dan begint het hart te blaken,
En geeft waap'nen in de hand:
Vooruit maar! vooruit maar!
Roept Zee- met Landmagt uit,
En velt haar, en stuit haar,
Die tegen wetten muit.

Zee- en Landmagt eensgezind:
Gedragen zich als broeders,
Zoo beminnend zoo bemind
Zoo vader zoo het kind:
Zoo verëenigen gevaren
Zoo herkend men trouw in nood:
Zoo kan eer met moed zich paren,
En deze eer leeft na den dood.
Vooruit maar! vooruit maar!
Roept dan het Vaderland:
Wie muit daar? o stuit haar,
De Tweedragt, hoon en schand:

De Nederlandsche soldaat.

Wijze: *Het vrolijk leven is ons lot.*

Ik ben een Nederlandsch Soldaat, } *bis.*
Dat heb ik eens gezworen, }
Die wars van oproer en verraad,
Het Vaderland ten dienste staat,
En 's Konings troon wil schoren. (*bis.*)

Ik zweer het nog met hart en mond, } *bis.*
God doet dien eed beklijven! }
Aan 't oude Stamhuis, Neêrlands grond,
Dien grond waar eens mijn wiegje stond,
Zal ik getrouw steeds blijven. (*bis.*)

Ja 'k wil aan Vorst en Vaderland, }*bis.*
Mijn jeugdig leven wijden! }
En wordt dit erf eens aangerand,
Dan zal ik trouw mijn eed gestand,
Voor Land en Koning strijden. (*bis.*)

Trekt Neêrlands leger dan te veld, } *bis.*
Met WILLEMS dapp're zonen; }
Dan wil ik mij als moedig held,
Die stout den vijand tegen snelt,
Mij hunner waardig toonen. (*bis.*)

De Hollandsche vlag.

Wijze: *Schilder 'k wil mij zelven zien.*

Schoone Kleuren, uw bestaan
Schetst ons hoop in 't leven;
Valsche kleur moog' vrij vergaan,
Die ons wil weêrstreven:
Die op onze Kleuren smaalt
Smaadt de zon, die ons bestraalt:
Zuiv're zonnestralen } *bis.*
Blijven 't aan ons malen. }

Rood schetst trouw tot in den dood,
Wit een vlekk'loos leven,
Blaauw dat ons de Hemel bood,
Blijft de Vaan omzweven,
Blaauw azuur wijst 's Konings oog.
ROOD, WIT, BLAAUW waait uit omhoog;
Vlag blijv' smett'loos heilig, } *bis.*
Neêrlands trouw is veilig. }

Hulde aan zijne majesteit Willem de Derde, Beschermheer van het metalen kruis.

Eerste zang.
Wijze: *Wien Neêrlandsch bloed*, (zonder bis.)

Juicht, Makkers, juicht op dezen stond,
Hier als voorheen geschaard,
Choor, stem uw lied uit hart en mond
Voor WILLEM 't heil op aard!
Eens riep ons pligt tot burgerdeugd,
Naar de eer van trouw en moed;
Met 't voorwaarts rees een nieuwe jeugd:
Aan 't Vaderland ons bloed:
Nog blaakt in 't hart die gloed.

Tweede zang.

Wilhelmus van Nassauwe!
Zoo klonk onze oude zang,
Zij de onze, wat benaauwe,
De Koning leve lang!
Dien we als Beschermer noemen
Van ons Metalen Kruis,
Oranjes DERDEN roemen
Lang sta 't Oranje-huis!

Derde zang.

Al is ons landje nog zoo klein,
Het kan toch groot in daden zijn;
Wij doen en eed en trouw gestand
Voor Vorst en Vaderland,
Roept ons de Koning in 't geweer,
De jong'ren deelen mede in de eer.
Dan volgt ons weêr met kruid en lood,
De trouw zelfs in den dood.

Vierde zang.
Wijze: *De Koning leev'!*

De Koning leve! was de zang:
Hij leve in hoog're kringen,
En nu doet weêr het leve lang!
Voor Zoon en Zonen zingen.
De Vorst zij Schutsheer van ons Kruis, } *bis.*
Wij streden voor 't Oranje-huis! }

Vijfde zang.
Wijze: *Onderwater moet marcheren.*

Geen kruis riep broeders zoo te zamen,
Als 't onze, daar we 't heil beämen
Van jood of christen op wier borst
De lofspraak prijkt van onzen Vorst! (*bis.*)

De leuze ons door den Held geschonken,
Verhoogd door Hem, wiens woorden klonken:
'*Ziet Vaders Helden*' dit Metaal
Blijve onze en 's Konings zegepraal! (*bis.*)

Zesde zang.
Wijze: *Gott save the king.*

't Kruis wijze ons steeds op 't doel:
't Wekt moed en eergevoel
Voor land en troon:
Beschermer blijf ons bij, }
Dat God uw schutsheer zij, } *bis.*
En 't kruislied: *Dood of Vrij* }
Hoore ook uw Zoon! }

Zevende zang.
Wijze: *Het vrolijk leven is ons lot.*

't Metalen Kruis met de oude deugd,
Bij handel, rust en vrede!
De Koning schonk ons nieuwe jeugd
En deelt zijn IK ons mede:
Aan 't hart, dat voor Oranje slaat,
Welks oude liefde nooit vergaat,
Past 't wapen uit de schede. (*bis.)*

Achtste zang.
Wijze: *We leven vrij, we leven blij.*

We leven vrij, zoo zingen wij,
Met 't luide Koning leef!
Dat 't Eer-metaal ons wachtwoord zij
God sta èn land èn Koning bij:
Zij 't lied, na menig eeuwgetij,
'k Leef vrij man of ik sneef. (*bis.*)

Negende zang.
Wijze: *Schep vreugd in 't leven.*

Juicht, Hollands zonen!
't Metalen Kruis past op de borst;
Klinke in de toonen:
Oranje en Vorst!
We wenschen Hem met hart en mond:
Beschermer heil! leef lang gezond,
Als parel aan de Oranje-kroon,
De schoonste kroon der kroonen.
Juicht, Hollands zonen! enz.

Tiende zang.
Wijze: *Wie praalt aan 't hooft der Heldenstoet.*

Wie praalt aan 't hoofd van 't Eere-kruis? de Vorst,
Wie bindt ons naauwer aan zijn huis? de Vorst,
We bukten niet voor list noch dwang, }
En zingen vrij Hij *leve lang!* } *bis.*
De Vorst! de Vorst! de Vorst! (*bis.*) }

Elfde zang.
Wijze: *Henri's drinklied.*

Makkers vatten wij de glazen,
Toonen wij waar 't hart op ziet:
Schooner feest wat we immer lazen,
Viert gewis het bijzijn niet.
't Kruizen-feest
Stemt den geest.
Streden we eens als landbehoeders
Tegen landgenooten, broeders:
Schooner strijd dan deze op aard'
Was èn bloed èn Kruizen waard,

Twaalfde zang.
Wijze: *Eens werd er aan de Zeeuwsche kust.*

Hoe praalt de Nederlandsche borst
Met de eer van dapp're helden!
Ze streden voor hun Land en Vorst,
Geschaard op *Leuvens* velden:
't Is Eer-metaal, dat op hen blinkt,
Hij, die op 't heil van Neêrland drinkt:
Zing': leven Neêrlands zonen,
Die trouw en moed betoonen!
Bij *Hasselt* wonnen trouw en moed
Het Kruis, dat hen versiert,
Bij *Ravels* met hun heldenbloed
Het heil, dat Neêrland viert.
We zweren bij 't Metalen Kruis
Onze eer en ons bestaan:
Eer mogen geld èn goed èn huis
Dan Hollands eer vergaan!

Leve het hoog geachte bestuur der afdeeling.

Wijze: *Wien Neêrlandsch bloed.*

Komt Kameraden! zingen wij
Ter eere van 't Bestuur,
Zingt: dat het steeds gelukkig zij,
Oranje - vast van duur!
We danken U, o edel tal,
Voor 't goede aan 't Kruis verrigt;
Ons hart blijv', wat ook sta of vall',
Geheel aan U verpligt. (*bis.*)

Aanzienlijk Hoofd van deze Stad,
Bestuurder van den kring!
Gun wat ik in den boezem had
'k Tot uwen lof bezing':
O, God! zie met een vaderoog
Op onze bede neêr;
Ons hart klimt biddend naar omhoog:
Verhoort die bede, Heer! (*bis.*)

Door dankbaarheid geheel ontgloeid,
Verheft ons hart den zang
Ter eer van U, die onvermoeid
Behartigt 't Kruis-belang.
Gods zegen blijve U steeds nabij,
Op uwe levensbaan!
Neem, hoe gering dit aanbod zij,
Den gullen danktoon aan. (*bis.*)

Blijv' zoo voor 't land als voor den kring
(Ook dit nog bidden wij,)
De schoonste en rijkste zegening,
En 't land van woelen vrij!
Komt vatten wij de glazen aan,
Zoo ooit dan in dit uur,
Nu 't hart den blijden toon mag slaan:
Ja: lang leve ons Bestuur! (*bis.*)

Danktoon aan den Thesaurier bij de rekening en verantwooding.

Wijze: *De wereld is in rep en roer.*

Ons batig slot is dankgevoel,
Voor werkzaamheid het ed'le doel,
Trouw doet de kas herleven. (*bis.*)
Hij die door ijver, kracht, beleid
De kas bestuurt met trouw en vlijt,
Dien mag men de eer wel geven. (*bis.*)

De Thesaurier is 't dubbel waard;
Hij heeft met eer het geld bewaard,
(Iets vreemds in deze tijden.) (*bis.*)
Dat wij hem eeren op den duur
Met ons geheele Kruis-Bestuur,
Dat we onzen zang Hunn' wijden. (*bis.*)

En Hollands eer is eerlijkheid,
Door spaarzaamheid en stil beleid,
De deugden onzer vad'ren: (*bis.*)
Ze maakten 't kleine landje groot,
En 't kind, dat zoo de vrucht genoot,
Voedt nog die deugd in de ad'ren. (*bis.*)

Vaandel-, guides- en kamp-zangen.

Voorzang.
Wijze: *Iö vivat! Iö vivat!* (*zonder bis.*)

Iö Hij leeft, de Koning leeft,
Beschermer van ons Kruis!
Geen leed, noch ramp, ware in het kamp
Is 's Konings tent noch huis.
Triomf! zingt op dien blijden stond
De wensch aan WILLEM DRIE in 't rond:
Hij leve lang, en deze zang,
Besterve in onzen mond!

Eerste zang.

't *Wilhelmus van Nassauwe*
Prale in de Vaan met 't Kruis;
Wat Neêrland ooit Benaauwe;
Prale ook de roem van 't huis,
Dat ons heeft vrij gestreden:
't Is Vlag en Vanen waard,
Al heeft het veel geleden,
't Blijft onze leuzen waard.

Gij Vaan en Guides rigt dan
U, waar de Vorst u wenkt,
Op Hem als uwen voorman;
Als men den eernaam krenkt
Van Vaderland en Koning,
Van Vaandel en ons Kruis:
Strijdt, Helden, voor uw' woning,
Sterft eervol of blijft thuis.

Tweede zang.
Wijze: *Al is ons Prinsje nog zoo klein.*

Ziedaar den Leeuw, die overwon,
Toen zijn Tiendaagsche togt begon,
Hij streed met ons voor wet en regt
En heeft den strijd beslegt:
Hij won het Kruis in 't open veld,
Dreigde ook tiendubb'le magt, geweld:
Hij strijde steeds voor zijne Vaan,
Valle ons 't verraad weêr aan.

Geen tweede Leeuw besture ons Rijk,
Geen vreemde jage ons aan den dijk:
De Nederlandsche Leeuw alleen
Past ons en anders geen.
Ons Kruis doemt Hollands zonen niet,
Daar 't op de broederliefde ziet:
We minnen 't volk van Israël:
't Ga allen broeders wel!

Derde zang.
Wijze: *Iö vivat! Iö vivat!* (zonder bis.)

Het Vaandel rijst, de Guide rijst,
   En 't Kruis daarbij in top:
Die deugden denkt, daar 't Vaan op wenkt,
   Haalt blijde zangen op:
't Geluk ga Vorst en Volk vooraan,
Als nu in 't kamp en Guide en Vaan;
   Van mond tot mond klink' nu in 't rond:
   Leeft Vorst en Volk gezond!

Een Vorst en Heer, geen ander meer,
   Die burger-eendragt stoor':
De Koning leeft en de ontrouw beeft,
   Gaan Kruis en Vaan ons voor;
Geen Emir dringe in 's Konings huis
Als Major, die zijne eer verguis'!
   En Kruis en Vaan gaan steeds vooraan,
   Wee vloek- en eed-gespuis!

Vierde zang.
Wijze: *Wie praalt aan 't hoofd der Heldenstoet.*

Daar blinkt bij 't Vaan het Eer-metaal, Hoezee!
Getuigende onze zegepraal, Hoezee!
Ze wijzen ons nog in 't verschiet: }
Verzaakt den moed der Vad'ren niet, } *bis.*
Hoezee! Hoezee! Hoezee! (*bis.*) }

Ze gaan met glans als gidsen voor 't geweer;
We volgen moedig hen op 't spoor naar de eer;
Men houde 't oog daarop gerigt: }
De leus leert burger-moed en pligt } *bis.*
Nog meer! nog meer! nog meer! }

Ze leeren, wat ons land bestooke of brall',
Schoon alles om u blaake en rooke of vall',
Men scheide u nooit van Kruis of Vaan }
Maar volgt hen op de glorie-baan. } *bis.*
Staat pal, staat pal, staat pal. }

Vijfde zang.
Wijze: *Wij zijn lustig, vrij en rustig.* (zonder bis.)

Wij zijn rustig, hooren lustig
't Krijgslied om ons kwelen,
't Kamp geniet het en zoo ziet het,
Hoe 't soldaatje speelen
Ons voor 't land leert waken:
Komt de krijg genaken,
PRINS ga ons dan wakker voor:
We volgen U op 't spoor.

Kruisgenoten, echte loten
Onzer oude helden,
Leert, bij 't zwenken, steeds herdenken
Wat de dagen melden,
Doorgewaakt bij *Reijen*,
Dan mag 't lied u vleijen,
Dan herrijst het eergevoel
En treft het kamp zijn doel.

Als we drinken, als we klinken
Zij onze eerste bede:
Spaar den Koning, kamp en woning,
God spaar ons den Vrede!
Roept men u te wapen,
Dapper op dan knapen!
Ziet dan naar 't Metalen Kruis,
Verdedigt have en huis.

Zesde zang.
Wijze: *Solderen, solderen.*

Marcheeren, marcheeren,
In 't Kampement geschaard;
We danken, met klanken,
Voor dat genot gespaard:
Heil Hem, den Koning, heil den Held,
Die 't land beschermt voor driest geweld.
Juicht, Broeders! weest hoeders
Waar 't ooit Oranje geld.

Laat waaijen, laat zwaaijen
Metalen Kruis en Vlag;
We zwenken en denken
Op 't feest van dezen dag:
Spaar God! den goeden Koning spaar'
Ook de eed'le kroon der Heldenschaar:
We leven, en zweven
Verëenigd paar aan paar.

Bij 't zingen en springen
Gaf 't Vaderland den toon;
En dringen of dwingen
Ons weder leed en hoon:
Dan vloeije 't nog uit hart en mond:
't Oranje boven! in het rond.
Zoo zingen we en dingen
Naar de eer die ons verbond.

Koning en vaderland.

Wijze: *Wien Neêrlands Bloed.* (zonder bis.)

Komt Makkers! wien de trouwe borst
't Metalen Kruis versiert,
Een dronk gebragt op Land en Vorst!
Bij 't feest dat men nu viert.
Komt streng'len wij met hart en zin
Een trouwen Vriendschapsband
En stemmen zaam den juichtoon in,
Den beker in de hand:
Oranje en Nederland!

Leve de prins van oranje!

Wien Hollandsch bloed in de ad'ren vloeit,
Juicht: ‘Leve 's Konings Zoon,
Wiens leven voor ons leven bloeit,
Voor 't welzijn van den troon!’
Daar vreugd als uit den druk herrijst
En Neêrland ademt vreugd:
Wiens moed op oude Helden wijst,
Herleeft met nieuwe jeugd,
Gevormd naar de oude deugd.

Optogt- en feestmarsch-zangen.

Eerste zang.
Wijze: *Wij zijn lustig, blij en rustig.*

Schaart U, Makkers! Kruisgenooten!
Laat den juichtoon hooren,
Bij 't aan rotten opmarcheren,
Zingt in blijde kooren:
Mogen Neêrlands zonen
't Kruis zich waardig toonen,
Onder zang en hoorn en trom
Komt de oude roem weêrom.

Voorwaarts, dapp're Kameraden!
Laat U niet bedwingen,
Opgesloten in colonnen,
Voorwaarts onder 't zingen:
Ziet de Guides wapp'ren,
Ziet het Vaan der dapp'ren,
Ieder toone moed en deugd,
't METALEN KRUIS geeft jeugd.

Tweede zang.
Wijze: *Henri's Drinklied.*

Vrolijk, Makkers! Wapenbroeders!
Nu aan rotten op dit feest,
Waren wij eens Landbehoeders,
Dit stemt nu nog moed en geest.
't Feest is daar,
Blijde schaar!
Thans den feestmarsch aangeheven,
Deugd en moed doen vrolijk leven,
Vaandel! Guides! moedig voor:
Allen volgen op uw spoor.

Blijven wij den Volksgeest eeren,
Leef nog lang, o Heldental!
Laat ons trouw aan Neêrland zweren,
Wat ons ook bestoken zal;
Neêrlands kroon,
Neêrlands schoon,
Blijven ons zoo naauw verbinden,
Als opregte Landsgezinden,
Eendragt blijve ons steeds op zij,
Daarop zingen, drinken wij.

Derde zang.
Wijze: *De jagers van Van Dam.*

Komt, Makkers! op de baan,
Komt volgen wij onze Eere-Vaan,
De regter Guide is reeds vooraan,
Wij kunnen voorwaarts gaan.
Vooruit maar! vooruit maar!
We vormen Neêrlands Heldenschaar,
En zingen: ‘'t blijde feest is daar,
Geen kommer noch gevaar.’

Zoo nad'ren wij den Held,
Die Neêrlands vijand heeft geveld,
En de eer van 't Vaderland hersteld,
Door moed en 't krijgsgeweld.
Vooruit maar! vooruit maar!
De trouw aan 't land kent geen gevaar,
De togt voor WILLEM valt niet zwaar,
Hij komt, de Held is daar.

Voor de beeldtenis van Willem de Tweede.

Halt! rigt U in den kring,
Opdat men WILLEM'S loflied zing',
En 't luide ‘Hoezee!’ de lucht doordring',
Tot bij den Hemelling. (3 *maal Hoezee*)
Vooruit maar! vooruit maar!
Dat God den DERDEN WILLEM spaar'!
Hij weere van ons al 't gevaar,
Spaar ons Alzegenaar!

Spaar, God! den Held van 't Kruis,
Den Schutsheer en 't Doorluchtig huis,
't Klinke uit paleizen, stulp en kluis,
Meer dan het krijgsgedruisch.
Vooruit maar! vooruit maar!
De Kroon en 't Kruis, ons schoone paar,
Zijn 't sieraad onzer Heldenschaar,
Daar 't Nageslacht op staar'.

Terugblik van wijlen J.C.J. van Speijk, den 5. Februarij 1831.

Wijze: *Eens werd er aan de Zeeuwsche kust.*

Eens werd in Hollands wereldstad
Een dapp're zoon geboren,
En de eer, die 't kind tot leidsvrouw had,
Moest eens door de eeuwen gloren.
Daar 't oud'ren paar hem vroeg ontviel,
Bewaakte God de groote ziel;
Die God bleef steeds zijn Vader,
Bragt 't kind dat toppunt nader,
Waarvoor der helden boezem klopt, }
Dat 't Vaderland ons toont; } *bis.*
En 't grievend leed zoo lang verkropt }
Schiep de eer, die helden loont. }

Het kind wies op, de deugd groeide aan;
In 't jeugdig hart des braven;
Zoo bloeit, wen de ouders niet bestaan,
De jeugd op hunne graven.
Regenten deelden in den roem,
Zij kweekten de ed'le lentebloem,
Die Hollands tuin bleef sieren,
Op Hollands grond bleef tieren;
De vrucht, ontwikkeld door de deugd, }
Groeide op voor de eeuwigheid; } *bis*.
O! volgt de zoo gevormde jeugd, }
Die jeugd wordt niet misleid. }

De roem van 't dierbaar Vaderland,
Bestuurde zijne daden;
Die roem, door ontrouw aangerand,
Kon de eed'le niet verraden.
Getrouw aan eed, aan deugd en pligt,
Met 't oog op 't hooge doel gerigt,
Volgt hij de stem der braven,
Die roepen uit de graven,
'Sterf, jong'ling, als een Phineës, }
Voor Vaderland en Vorst!' } *bis*.
Hij volgt 't geweten en de les }
Die woelden in de borst. }

Zoo sneeft de Held voor eed en deugd,
Die 't land niet wil verraden;
God ziet in 't hart, en zijne jeugd,
Gevormd voor groote daden,
Heeft God gelouterd in den gloed,
En 't lijk verdwenen in den vloed,
Of over weide en velden,
Zal eens met onze Helden
Herrijzen, in die glans en kracht, }
Bij 't oude Helden kroost, } *bis.*
Dat God èn Land èn Koning acht, }
En vrij den adem loost. }

We zien op deze daad terug
Na menig vijftal jaren;
De tijd ontvlood ons vogel-vlug,
Maar de eer, daar wij op staren,
Verduurt den tijd als 't Eere-kruis,
Dank aan Regenten en aan 't huis,
Die ons VAN SPEIJK doen kennen,
Die weezen zoo gewennen
Aan liefde en trouw voor 't Vaderland, }
Zelfs in den bangen nood: } *bis.*
Gods liefde en zijne Vaderhand }
Beloonen na den dood. }

VAN SPEIJK leve in zijn jeugdig beeld,
Voor trouwe Burgerscharen;
Zijn moed heeft wond na wond geheeld,
De driften doen bedaren.
Bekoeld was 's vijands blinde drift,
VAN SPEIJK bleef in het hart gegrift,
En deed van angst het kloppen,
Bij 't trillend wraak-verkroppen.
Worde eens die naam door tijd en rust }
Vergeten als zijn lijk, } *bis.*
En naakt weêr eens 't gevaar de kust, }
Dan leve weêr VAN SPEIJK! }

Slotzang.

Ons hart stemt met de zangen in,
Van Hollands brave zonen
Van ouder- broeder- zuster-min,
En 't treft de kinder-toonen,
Van 't Vorst'lijk kroost, van Neêrlands Volk,
't Blijv' jaren lang de blijde tolk
Van al wat braaf mag heten,
En 't schuldeloos geweten.
Dat eerlijk voor zijn Vaderland }
Voor 't Vorstelijk gezin, } *bis.*
Zijn hart wijdt en zijn dapp're hand }
Stemme 't leve Oranje in. }

Leve prins Frederik!
Acht en twintig februarij.

Wijze: *Mijn hutje dat ik steeds bewoon.*

't Leven den Vrede gewijd,
Vrij van verveling en nijd,
Wordt door Oranje verjaard,
FRED'RIK gelukkig gespaard
Waardig dien naam en dien Echt
Stemt onze zangen te regt,
Zingen we vrolijk Hoera! } *bis.*
De Echo der liefde zingt na. }

Hij die zijn broeders zoo mint,
En hunne liefde zoo wint,
Stil voor ons Vaderland waakt,
Stil voor ons welzijn zoo blaakt:
Hij in wiens beeld ons omzweeft,
Ja de eerste zwijger herleeft,
FRED'RIK verjaart nu Hoera! } *bis.*
De Echo der liefde zingt na. }

Leve prins Hendrik!
Dertien junij.

Wijze: W*ien Neêrlandsch bloed.*

Heil, HENDRIK, heil! zoo klonk de maar,
En de Echo klonk door 't land,
Bij Vorst en Volk, en Legerschaar,
Verëend door Eendragtsband!
't Juichte alles dezen blijden toon,
En juiche jaren lang:
En burgertrouw zijn Heldenloon,
Klink' steeds in onzen zang! (*bis.*)

Hij leve lang des Konings Broêr,
Met 't Vorstelijk gezin:
Bestuur, nog jaren *Limburgs* roer,
En roep' Gods zegen in,
Op Hem en 't Koninklijk geslacht;
Op Hollands Heldenkroost
Op al wat Hollands deugden acht,
En zuiv're wenschen loost. (*bis.*)

Hulde aan de voorstanders van het Metalen Kruis.

Wijze: *De wereld is in rep en roer.*

Triumf! nu moedig 't hoofd omhoog:
De KONING sloeg een gunstig oog
Op 't Kruis, ons Eere-teeken: (*bis.*)
Beschermer van ons eere-blijk
Bescherm Hem, God, en 't Koningrijk:
Uw hulp is ons gebleken. (*bis.*)

Triumf! Triumf! Heil 't Hoofd-Bestuur:
Prins HENDRIK, zelfs voor 't Kruis vol vuur,
Wil ook ons eer bewijzen: (*bis.*)
Zijn naam, door *Oost* en *West* verbreid,
Heeft 't Kruis tot hoog'ren roem geleid
En doet den moed herrijzen. (*bis.*)

Hoe wangunst naar ons Eer-kruis bijt
En knarst en brult van woede en spijt,
Geen nood: de Leeuw zal waken. (*bis.*)
Die slaat met een gerusten blik
Het oog op 't Kruis, weert angst en schrik,
Als ontrouw mogt genaken. (*bis.*)

De Leeuw was immers al geveld
Op Waterloo; 'k dacht dat zijn held
Met dezen was vergeten: (*bis.*)
Maar voorwaarts! was het compliment,
Daar rukt hij aan de Oranje-vent,
En heeft ze laten zweeten. (*bis.*)

Met Zegepraal en Heldenmoed
Gaat 't Kruis vooraan, der Heldengloed
Kan vreemde magt niet doven. (*bis.*)
En de EERZUIL voor den Volksgeest, moed
Wekt jeugd en kracht in zuiver bloed:
Juicht vrij ORANJE BOVEN! (*bis.*)

De oude Nederlandsche trouw en moed, herleefd in den jare 1830-1831.

Wijze: *Wilhelmus van Nassauwe*,

Wilhelmus van Nassauwe!
Zoo klinke in onzen zang,
(Wat volken ook benaauwe,)
Den KONING '*t leve lang!*
Dien wij Beschermheer noemen
Van ons METALEN KRUIS,
Oranje's Derden roemen:
Triumf 't Oranje-huis!

't Was voor de Oranje loten,
Dat men dat Kruis verwierf;
Is Heldenbloed vergoten,
Hij leeft nog die zoo stierf:
Hij leeft in onze toonen
Bij 't schitt'rend eere-blijk,
En 't loon der helden-zonen
Praalt in een hooger rijk.

De roem der ware dapp'ren
Bepaalt zich niet bij 't graf:
Waar de eere-vanen wapp'ren,
Daar legt men 't rouwfloers af:
Daar wenkt ons '*t Kruis* naar boven,
Als poolster in 't verschiet,
Om hooger heil te looven;
De Helden sterven niet.

En wie zijn toch de Helden?
Die, voor hun eigen land
En Vorst, hun leven stelden
Met burgerdeugd te pand:
Waar Trouw en Moed zich paren,
Daar dwingt geen vreemd geweld,
Als wij op 't hoog're staren:
Want eeuwig leeft de Held.

Roem aan de Hollandsche vlag,
vaandels en banieren van het Metalen Kruis.

Wijze: *Iö vivat! Iö vivat!*

Lang zweven zij, en wapp'ren vrij } *bis.*
De Vaandels om ons Kruis }
In elken rang in elken stand
Verbinde ons zoo de broederband
Aan Volk en Vorst: Hij leve lang
Voor 't heil van 't Vaderland.

Ze sieren 't huis en 't Eere-Kruis } *bis.*
Als vaak den moed op zee. }
Zoo golvend schoon in helder licht
Als zonneglanzen voor 't gezicht,
Zoo vlekk'loos schoon, der helden loon,
Tot hooger loon gericht.

Al dringt de nood, al dreigt de dood, } *bis.*
Al dwinge de overmoed: }
De Vaandels dekken 't Eer-metaal,
Ze toonen ons de zegepraal,
Die zegeviert, waar ontrouw tiert
Met moord-damp of met staal.

Juich Amstel vrij met Vecht en Y: } *bis.*
Ge zijt de Vlaggen waard: }
VAN SPEIJK bleef onzer Vlag getrouw,
De Vlaggen sierden onzen rouw.
Waar moed ook sneeft, de liefde leeft
Als tusschen man en vrouw.

Lang zweven zij en wapp'ren vrij, } *bis.*
Als hier, in Oost en West; }
Ze zweven naar de kust vooruit;
Waar dringende overmoed op stuit:
Ze leiden in bij dat gezin,
Dat trouw en moed omsluit.

Danktoon en erkentenis.

Wijze: *De Koning leef! de Koning leef!*

VAN ELVEN, heil! der Muzenkoor
Voegde U en ROIJER zamen:
Zoo stelde 't de Eendragt zelve voor
Met die de kunsten beämen
Met KOOIJ en TOEPOEL één van zin
En 't leidde U zoo door BüCHLER in.

Zoo prijkte de Eendragt als haar beeld,
't Jaar Dertig kan 't getuigen,
Dat moed door moed wordt voortgeteeld;
Zij, die voor 't beeld zich buigen,
Herhalen 't woord in volle kracht,
Als de ouden: Eendragt maakte magt.

Beschermer leef! Uw Vorstlijk huis
Sta vast, wat ramp ook woede!
Leeft Eere-leden van ons Kruis,
Dat Eendragt ons behoede!
Ja kome ooit Neêrland in gevaar,
Ze wenke als toen, en de eer is daar.

We vieren feest in Amstels wal
Na vijf en twintig jaren:
Straks leert ons 't Clipperschip ten val:
'Houdt moed in nood-gevaren,
En voor uw land het leven veil,
Waakt steeds en houdt het oog in 't zeil.'

Lang leven POORT de MAATSCHAPPIJ
En hunne kunstgenooten:
Dat 't Monument hunne Eerzuil zij!
De vloed, daaruit gevloten,
Brengt hun uit 't volle hart den dank
Als 't schoonste lied of orgel-klank.

VAN DAM VAN ISSELT, dank voor de Eer,
Aan 't Monument bewezen:
Zie, God, op BüCHLER gunstig neêr,
Op BURLAGE en met dezen,
DE VRIES: Hij spare U lang voor de aard',
Bloei Amstel-stad: Ge zijt het waard.

Herinnering
de laatste heipaal 24 november 1855.
De eerste steen gelegd 10 december 1855.
Van het gedenkteeken aan Neerlands wettigen volksgeest, 1830-1831.

Wijze: *Wij zijn lustig blij en rustig*, (zonder bis.)

Zijn er kruizen in de huizen
Zwaar als lood te dragen:
Hij, die vleitaal, als een heipaal,
Stout trotseert en slagen,
Weeuwen helpt en weezen,
Heeft wis niets te vreezen:
Deze steen meldt *groot in nood*,
Den Kruisheld bij den dood.

Nog verblijden ons de tijden,
Bij den moed der vad'ren,
Bij hun lijden, bij hun strijden,
't Heldenbloed in de ad'ren.
Bruischend als de golven,
Die hun leed bedolven:
Zie daar blink dat zonlicht weêr
In 't schitt'rend *Kruis* van eer!

Toen we leden, toen we streden,
Wezen ons de Helden,
Lang gestorven, die verworven
De eer op zee en velden:
Blijven ze in ons leven!
De eer, daar wij naar streven,
Rijst dan als het zonlicht weêr,
En schenke ons '*t Kruis* van eer.

Leed der armen wekte erbarmen,
Over wees en weeuwen:
Uwe gaven, Amstels braven,
In den strijd als leeuwen,
Stemmen Kruisgenooten
Ook voor weeuw en loten:
Zoo als toen het Kruis verrees
Op 't grondwerk van den wees.

Moogt ge, o Koning, in uw' woning
Lang ons Kruisfeest vieren:
Eerbetooning, heil den Koning,
Hoofden Officieren.
Broeders, Feestelingen!
Dat we 't heil bezingen
Door het doel bij 't Kruis-metaal,
En 't loon na zegepraal.

Op het gedenkteeken aan den wettigen volksgeest in Nederland.

Wijze: *Wij leven vrij, we leven blij.*

U stad aan 't Y, u groeten wij,
Op 't feest van 't Eer-metaal;
Twee schoone jaren van een Volk,
Herrezen uit den jammerkolk
En onversaagd bij vuur en dolk
Voor de eer der zegepraal.

Ons Kruis-verbond past op den grond
Van 't nijv're voorgeslacht
Der Moederstad van Neêrlands heil;
Voor U heeft 't Volk zijn leven veil,
Al stijgt de vloed ook boven peil,
Uit U groeide onze kracht,

Wij leven vrij, vol moed als gij,
Is 't lied door hen gewijd,
Die, wakker voor ons Volksbestaan
Zich schaarden bij de zege-vaan:
Die trouw, die moed mag niet vergaan
Bij 't went'len van den tijd.

U eeren wij, juweel aan 't Y.
Getooid als jonge bruid:
De zonen van uw Vaderland,
Vereenigd door den broederband,
Herhalen 't feestlied hand aan hand,
Bij 't daverend feestgeluid.

De grijze en zoon, bij dezen toon
Gewapend uitgerukt,
Met de eed'le bloem der Burgerij,
Bezwoeren 't juichend *dood of vrij!*
Dat ons 't jaar Dertig heilig zij,
Wat ramp of leed ons drukt.

En roept de pligt, blijve uw gezigt
Ons steeds een baak in nood:
Gij reest uit damp en neev'len op
Met zonneglans ten hoogsten top,
Dan wijdt de brave zoon den kop:
Voor u weêr aan den dood.

Amsterdam in feestgewaad.
Den 25, 26, 27, 28 en 29 augustus 1856.

Wijze: *Waar kan men beter zijn.*

Schoon als de rijksvorstin }
Groet U een klein gezin, } *bis.*
Dat broedermin vereenigt. }
Ons riep het schoonste Landfeest in,
Dat ramp en lijden leenigt:
De eer onzer vad'ren
Deed ons vergad'ren:
De Hoofdstad riep ons in.

Waar kan men beter zijn, }
Waar werd ooit eerewijn } *bis.*
Met bet'ren smaak gedronken, }
Dan door de maagdelijn
Zoo gul ons ingeschonken?
Komt laat ons klinken,
Komt laat ons drinken
Voor Amstel, Maas en Rhijn,

Herhaalt het luide Hoezee! }
Y, Maas en Schelde meê, } *bis.*
Voor Neêrlands welgezinden; }
't Kruislied vloeij' langs kust en ree
Op vleugelen der winden:
Na bloedig kampen,
Na leed en rampen,
Klink' de echo van den vreê.

Hoort, hoort hoe 't feestgezang }
'*t Welkom*, met '*t leve lang* } *bis.*
Ons toejuicht langs de stroomen. }
De grond daar davert bij den drang,
Van allen die daar komen:
Ziet langs de huizen
Vlaggen en Kruizen
In elken stand en rang.

Die zuil, dat Eer-metaal }
Toont ons de zegepraal, } *bis.*
Door vrede en rust bevochten. }
Rust bij Vrede blonk in 't staal
Van hen, die Vrede zochten;
Wat ons ook griefde,
Nu spreekt het liefde
In Hollands ronde taal.

Bij het zien van den onthulden eerzuil.

Wijze: *Wien Neêrlandsch bloed.*

Juicht, Makkers, nu op dezen stond,
Hier op den Dam geschaard,
Choor stem uw lied uit aller mond
Voor WILLEM: 't heil op aard'!
Ei, ziet den zuil van Burgerdeugd
Nu, en nog menig jaar,
Met nieuwen moed en nieuwe jeugd:
Aanschouwt: het feest is daar
Na '*t wijken van gevaar.*

Verheft een beeld ons eergevoel?
Aan 't voetstuk hier geschaard
Aanschouwen wij een hooger doel,
Nog meer dan zuilen waard:
Daar rijst de zon van Trouw en Moed,
Rijst voor het Nageslacht,
Ja praalt de zon in helden-moed:
Geen duisternis geen nacht. (*bis.*)

Verheven boven leed en druk
Aanschouwen wij den Held:
Natuur kweekt hem voor hoog geluk,
't Rijst als de daauw op 't veld,
Met zonneglans ten hemel op;
En deze glans is deugd,
Trouw heet ze, en op den hoogsten top
Aanbidt haar nog de jeugd. (*bis.*)

Lof zij den Held, meldt de Eere-zuil,
En, Trouw, uw hoog bestaan,
(Natuur zinke in een graf of kuil,)
Kan niet als stof vergaan.
Rijze ook de trouw voor 't Vaderland
Uit bloed van 't Nageslacht,
In leed en druk, bij vloed en brand
Stijge ook haar Hemel-pracht! (*bis.*)

Danktoon aan Z.M. Willem de Derde.

Wijze: *Onderwater moet marcheren.*

Konings Vaandel ziet men prijken;
Zoo gevoegd bij de eere-blijken
't Tuigt van Koninklijken zin;
Roep het blijde herinnering in. (*bis.*)

Makkers! '*t Koning leef* gezongen,
Zoo naar broeder-min gedongen,
't Klinke als 't schoonste zege-lied:
Huig'len wij 't jaar Dertig niet. (*bis.*)

Blijve trouw aan Land en Koning:
Wij verlieten Gade en Woning,
En de leus van Eendragts-min:
Een van hart en één van zin. (*bis.*)

Blijft Banier en Vanen wapp'ren;
En herdenken wij de dapp'ren,
Ziet hun Vaan en Kruizen aan
Die in moed zijn voorgegaan. (*bis.*)

Ravels. Bautersen.

Hasselt. Leuven.

Wijze: *Ziet gij de Vaan in 't Zuiden staan.*

Uit 't hard metaal,
Door Hollandsch staal
Op Belgisch grond gewonnen.
Hing de eerste WILLEM Neêrlandsch Vorst
't Metalen Kruis ons op de borst,
Bij 't dond'ren der kanonnen. (*bis.*)

Toen keerden wij
Terug en blij
Waar liefde ons rijk mogt loonen:
Maar nu wij hier uit 't Krijgsgedruisch
Verschijnen met 't verkregen Kruis,
Zien we ons omringd door zonen. (*bis.*)

Roept later tijd
Ook hen ter strijd
Uit de ouderlijke woning,
Dan wijzen wij dit Kruis hun aan,
Opdat ze als wij ten strijde gaan
Voor Vaderland en Koning. (*bis.*)

Het Nederlandsche volkslied.

Wien Neêrlandsch bloed door d'adren vloeit,
Van vreemde smetten vrij,
Wiens hart voor Land en Koning gloeit,
Verheff' den zang als wij,
Hij stemm' met ons verëend van zin,
Met onbeklemde borst,
Het God gevallig feestlied in,
Voor Vaderland en Vorst. (*bis*.)

De Godheid op naar hemeltroon,
Bezongen en vereerd,
Houdt gunstig ook naar onzen toon
Het heilig oor gekeerd;
Zij geeft het eerst, na 't zalig koor,
Dat hooger snaren spant,
Het rond en hartig lied gehoor,
Voor Vaderland en Vorst. (*bis*.)

Stort uit dan, broeders! een van zin,
Dien hoog verhoorden kreet,
Hij telt bij God een deugd te min,
Die Land en Vorst vergeet:
Hij gloeit voor vriend en broeder niet,
In de onbewogen borst,
Die koel blijft bij gebed en lied,
Voor Vaderland en Vorst. (*bis*.)

Ons klopt het hart, ons zwelt het bloed,
Bij 't rijzen van dien toon,
Geen ander klinkt ons vol gemoed,
Ons kloppend hart zoo schoon:
Hier smelt het eerst, het duurst belang,
Van allen staat en stand,
Tot een gevoel in de eigen zang
Voor Vorst en Vaderland. (*bis*.)

Bescherm o God! bewaak den grond,
Waarop onze adem gaat,
Den plek waar onze wieg eens stond,
Waar eens ons graf op staat;
Wij smeeken 't van uw vaderhand,
Met diepgeroerden borst
Behoud voor 't lieve Vaderland.
Voor Vaderland en Vorst. (*bis*.)

Bescherm, o God! bewaak den troon,
Op duurzaam regt gebouwd,
Blinke altijd in ons oog zijn kroon,
Nog meer door deugd dan goud:
Steun Gij den Schepter dien hij torscht,
Bestuur hem in zijn hand,
Beziel, o God! bewaar den Vorst,
Den Vorst en 't Vaderland (*bis.*)

Van hier, van hier, wat wenschen smeedt,
Voor één van twee alleen,
Voor ons gevoel in lief en leed,
Zijn Land en Koning een;
Verhoor, o God! zijn aanroep niet,
Wie ooit hen scheiden dorst,
Maar hoor het één en eigen lied,
Voor Vaderland en Vorst. (*bis.*)

Dring' luid dan uit het feestgedruisch,
Die beê de Hemel in,
Bewaar den Vorst, bewaar zijn huis,
En ons - zijn huisgezin,
Doe nog ons laatst, ons jongst gezang,
Dien eigen wensch gestand,
Bewaar, o God! den Koning lang,
En 't lieve Vaderland. (*bis.*)

De oude krijgslieden in het hoekje van den haard.

Wijze: *Ik ben lustig, vrij en rustig.*

Wij zijn lustig, blij en rustig, } *bis.*
Aan den haard gezeten. }
Keuv'len van 't verleden,
Vieren 't feest van heden,
Dat doet Hollands hart nog goed,
En geeft nog drift aan 't bloed.

Rond gesprongen en gezongen, } *bis.*
Brave kameraden! }
Hollands stil genoegen
Kan naar rust zich voegen,
Drinkt en rookt uw pijp bedaard
In 't hoekje van den haard.

Als wij klinken, als wij drinken, } *bis.*
Zij onze eerste bede: }
God spaar Vorst en kind'ren;
Moog geen leed hen hind'ren,
Roepen wij den zegen in
Op 't Vorstelijk gezin!

Heildronk op de gedecoreerde goudsche pijp, met het leve

Gouda!

Wijze: *Komt broeders, neem het glaasje.*

Schept, Broeders, vreugd in 't leven,
Naar Hollands keuze en lust;
Laat geur'ge wolken zweven:
Zoo smaakt na krijg de rust,
Ja Hollandsch zij ons heil-genot;
Wie onze zeden ook bespot,
Voor NAHUIJS aangeheven,
Met '*t vrolijk zij ons lot.*
Allo, allo, allo, allo! } *bis.*
Wij rooken altijd zoo. }

We rooken Goudsche blanken,
Met de eer die lang bestaat,
Wat vallen moge of wanken,
Daar 't al in rook vergaat;
Wie liever toch sigaren ziet,
We zuigen 't zweet van Negers niet:
Vrij hind'ren hem de klanken,
Die Hollandsch heil verstiet.
Allo, allo, allo, allo! } *bis.*
Wij rooken altijd zoo. }

En breke een pijp, we leven
Voor 't Nut van 't Algemeen,
Schoon braven onzer sneven
Voor de eer van 't land alleen:
En 't KRUIS, dat onze borsten dekt,
Past hier als de eer nog onbevlekt,
Bij Goudsche vormelingen,
Op Hollandsch grond gewekt.
Allo, allo, allo, allo! } *bis.*
Wij rooken altijd zoo. }

Den vierden september.

Wijze: *Schep vreugde in 't leven.*

Juicht Landgenooten!
De Oranjestam wekt harmonij,
De eer zijner loten!
Zoo zingen wij.
Hoe heilrijk is ons deze dag,
Die 't Vorstelijk huis beleven mag!
Kanon en Klok en Nêerlands vlag
Getuigen onze vreugde.
Heil breng' de dag U,
Prins, en 's Hemels morgendauw
Besproeije uw' Vlag nu
Rood, Wit en Blaauw!

Zingt Feestgenooten!
De Kroonprins dien uw lied verjaart,
Is onze toonen
En bede waard.
De bede: God verhoor den zang:
De Kroonprins leve jaren lang!
Zoo zongen we immer zonder dwang
Ook dikwerf voor den Vader:
Juicht Feestelingen,
Telgen van 't Germaansch geslacht,
Sluit u in kringen:
Eendragt maakt magt!

's Prinsen verjaardag.

Wijze: *God save the king.*

God dank! de dag brak aan,
't Hart mag den toon nog slaan:
Leef Konings Zoon!
Zie gunstig op Hem neêr, }
Spaar Hem voor ons, o Heer! } *bis.*
Dan klinkt ons danklied weêr }
Voor uwen troon. }

Bewaar den Prins o God!
Hij volge Uw heil-gebod;
Dan bloeit ons land.
Lang blijve Vadershand }
Aan 't roer van Nederland, } *bis.*
De Zoon zij 't onderpand: }
Spaar Hen o God! }

Krijgs- en burgerdronk.

Wijze: *Iö vivat! Iö vivat!* (zonder bis.)

Heil Kroonprins, leef! Heil Willem streef
Naar 't heil van 't Vaderland:
Het Vaandel zweeft, dat moed ons geeft;
't Is onze Broederband:
De Zee- en Landmagt, Burgerstand,
't Is alles aan den Prins verwant;
De Tweedragt beeft, waar Eendragt leeft,
Blijf Gij haar onderpand.

Klinke in den zang het *leve lang*,
Dat rust en Vrede bragt!
Leef Koningszoon, dat zich de troon
U eenmaal waardig acht',
Gestut door burgertrouw en moed,
Al koste rust ook burgerbloed:
Smake eens omhoog 't onsterf'lijk oog
Uw loon dat braven wacht!

Danktoon.

Wijze: *De wereld is in rep en roer.*

De dag brak aan, de Prins verjaart,
Dien God voor Neêrlands burgers spaart:
Stort, Opperheer der Heeren. (*bis.*)
Hem trouwe liefde in voor zijn volk,
Aan 't volk voor Hem: en 't zij de tolk
Van hen, die Vorsten eeren. (*bis.*)

U dank, o God, voor 's Konings zoon,
Spaar zijne deugd aan 't Volk ten loon,
Voor trouw in 's lands gevaren . (*bis.*)
Vervrolijk 't hart der Koningin:
Zij roept Uw heilbescherming in,
Bij 't bloeijen zijner jaren. (*bis.*)

En aller bede, bij de vreugd,
Is: spaar des Jong'lings frissche jeugd
Als sieraad van zijn leven. (*bis.*)
En 's Prinsen meerderjarigheid,
Van stap tot stap door U geleid,
Zal steeds naar 't goede streven. (*bis.*)

Bij het monument van J.C. Koopman, vice admiraal,

Lid van het Hoog Millitair Geregtshof enz., enz., enz. Overleden 21, begraven 27 April 1855, op de Algemeene Begraafplaats te Utrecht.

Wijze: *Is 't u bekend getrouwe Burgerscharen.*

Eens werd aan 't IJ een Held voor 't land geboren,
De Koopstad bragt den besten KOOPMAN voort
Hij kocht voor moed den roem, die nog blijft gloren,
En 't nageslacht tot eed'le daden spoort;
Ja de Oosterzon wees zoo op zijne daden,
Als ze op de Schelde KOOPMANS trouw bestraalt:
De held kan eed, noch pligt, noch land verraden,
Hij leeft, schoon 't stof hier in den grafkuil daalt:
Zie hier den Held met laauw'ren overladen,
Schoon is de glans, die de eed'le ziel bestraalt.

Onthouden wij den dag, zoo lang we leven
Voor ons en hen, die volgen op het spoor;
En zeggen wij: ze sterven niet, die sneven
Voor 't Vaderland! zoo ging ons KOOPMAN voor
Met 't oog omhoog, waar trouwe zielen zweven,
Door Liefde en trouw vereenigd ingeleid,
Bekransd met de eer, die de aarde niet kan geven:
Der braven dood grenst aan onsterf'lijkheid;
De nacht des doods deed hier den Held niet beven;
Hij blikte in glans, daar boven uitgespreid.

Hij de eer van 't Kruis, dat onze borst blijft sieren,
Wiens geest ons hier op dezen EER-ZUIL wijst,
Leerde ook VAN SPEIJK, (wie op de daad mogt tieren)
Hoe moed in nood en dood de Helden prijst.
Die niet op 't land de veege boot besturen,
Staan pal door trouw in 't rijzen van den nood,
En blijven steeds op hoog'ren Vloot-voogd turen;
Hij wenkte en zij? ze volgen in den dood:
God telde zelfs, bij daden, wil en uren,
En zag de bede, die aan 't hart ontvlood.

Onthouden wij den dag, die ons, verbonden
Als Broeders, in 't jaar Dertig zamen riep,
Als toen de Nijd haar wetten had geschonden,
Wijl argloosheid op Vrede-sponden sliep:
Toen wij, ontwaakt door 't VOORWAARTS van den Koning,
Aan Eendragt zwoeren 't *Trouw tot in den dood*:
Nog vieren we elk den dag in onze woning....
Vergeet, vergeef! al zij ook 't land in nood.
Zij aan den Held voortaan onze eerbetooning:
Het voorbeeld volgen, dat zijn leven bood!

Na-galm.

Wijze: *En kwijnt een vriend in rouw of druk.*

En valle ons ook de wereld af
Met al hare eer en pracht;
De Vriendschap wijst ons over 't graf,
Op 't heil dat ons daar wacht,
Waar de eeuw'ge liefde woont
En ware Vriendschap loont,
En trouw aan Vorst en Vaderland
Geleide ons hand aan hand. (*bis.)*

Eendragt maakt magt.

Wijze: *Zee en Land verëeren wij.* (zonder bis.)

Eendragt, Neerlands oude deugd,
En 't wachtwoord onzer Vad'ren
Eendragt schonk den grijzen jeugd
En kracht en heil en vreugd.
Eendragt blijft de leus der braven,
Die den bondel pijlen snoert!
Zweren we op der Helden graven,
Wen de Tweedragt op ons loert,
Te leven, te sneven,
Te dulden leed en schand
Voor Koning en woning
En 't lieve Vaderland!
Eendragt ja dat zweren wij:
En 't kind gelijk de vad'ren
Eendragt blijve ons eeuwig bij
En 't Vaderland blijft vrij.

Terugblik op wijlen E.W. van Dam van Isselt, 9 februarij 1860.

Wijze: *Is 't u bekend getrouwe Burgerscharen.*

Zoo lang door ons nog 't Eer-kruis wordt gedragen,
Vergeten wij VAN DAM VAN ISSELT niet:
Het *Regt door Zee* was immer zijn behagen,
't Bleef onze leus, als vuurbaak in 't verschiet:
Driemaal toog hij voor 't Vaderland te wapen,
't Jaar Dertig gloorde op hem als eere-kroon,
VAN DAM, uw' Jagers, 't puik van rappe knapen, } *bis.*
Vereeuw'gen U, zoo vader, broêr als zoon. }

Zoo rees uw roem met 't klimmen uwer jaren,
't Jaar Dertien zag u manbaar en soldaat
Met eer en deugd, en God bleeft u bewaren
In 't jaar, dat trouw en moed ter nederslaat;
't Jaar Vijftien vormde uw hart tot groote daden,
Door vruchtb're deugd gegroeid als in den stam;
't Jaar Dertig schreef in zijne historie-bladen } *bis.*
Uwe eer met 't lied: De jagers van VAN DAM. }

Kruis-genootschap.

Wijze: *Wilhelmus van Nassauwe.*

Ons Kruis-Genootschap leve
Tot aan den laatsten man,
Wat valle dan of sneve:
Daar 't ons herinn'ren kan,
Hoe we aan elkanders zijden,
Van welken stand of rang,
Of dood of roem verbijden;
't Blijve onze zege-zang!

Dat Eensgezindheid leve
Tot rust van 't algemeen,
En Tweedragt moed'loos beve:
Verëeniging is één;
Één wil voor land en Koning,
Één' ziel voor liefde en trouw,
Één hart voor gade en woning,
Als tusschen man en vrouw.

Leve de verbroedering.

Wijze: *Het vrolijk leven is ons lot.*

De *twist* en *tweedragt* zijn voorbij;
Laat ons daar niet aan denken:
Dat beider welzijn *Vrede* zij,
Geen vête en grieve het krenken.
Of *Broedertwist*, die 't land verteert,
Heel de Aarde in Burgt en Vest verkeert:
God blijf den *Vrede* ons schenken. (*bis.*)

O dwaze *drift*, nog meer dan gift,
Ja meer dan '*t staal* te vreezen
Voor hem, die 't lijdt en droomend strijdt
Om *schijn* en niet om 't wezen!.....
Kom sluiten *wij* den *Broederband!*
Dan zegeviert 't gezond verstand,
De *Broederschap* verrezen. (*bis.*)

Geen bloeddorst wekte Neêrlands jeugd,
Maar trouw aan *Land* en *Koning*;
Dat gaf ons moed en kracht en vreugd
En roem en eer-belooning:
Vergeten is het grievend leed,
Dat echte *Broeders* wrokken deed.
Blijf *Vrede* in ieders woning! (*bis.*)

Ja '*s Konings hand* reikte onze hand,
Der *Belgen Vorst* der *Belgen:*
Wiesbaden zag dien *Vrede-band*
Dien grieven nooit verdelgen!
Twee *Vorsten* zóó veréénd van zin
Staan voor der Volken *Eendragt* in;
Geen krijg moog' haar verzwelgen. (*bis.*)

Het volk dat zijnen *Vorst* vereert,
Zal door die deugden bloeijen;
Bij wat het krenkt, belaagt of deert,
Hun *beider* roem blijft groeijen:
Verguist hunne eer en Heldendaân,
Op de *Eerzuil*, die niet kan vergaan,
Blijft *Waterloo* hen boeijen. (*bis.*)

Met *Belgen* vreugd en *Hollands* deugd
Blijft handel, rust en vrede;
Minerva's vreugd schonk ons verheugd
Den *Vrede* op onze bede.
Zoo smaken *allen* heil-genot,
Fabrieken bloei, de *Schepen vlot*
En 't wapen in de schede! (*bis.*)

En *Vrede* bloeije, bidden wij
In *Zuid*- en *Noorderlanden*:
Dat *beider* hulp belangloos zij
En vast de liefde-banden:
Ja, *Belgen*, laat ons *Broeders* zijn,
Komt drinken wij den beker wijn:
We bieden *hart* en *handen.* (*bis.*)

Bij hart en hand, *ons woord* te pand:
Klink *Broêr*, op 't heil der braven!
Deze echte zin, zij ons begin;
Laat ons 't met *Eede* staven.
Een woord een woord, een man een man,
Die niet als *Broer* beminnen kan,
Moog' naar den duivel draven. (*bis.*)

Welkom kameraden.

Wijze: *Eens werd er aan de zeeuwsche kust.*

Triumf het dierbre Vaderland,
Na menig tiental jaren;
Herdenken wij met hart en hand,
En de eer daar wij op staren:
We roepen allen blij te moê
Aan Kameraden 't welkom toe,
Hier in deez' lustwaranden,
Drukt men elkaar de handen:
En denken aan geduld en moed,
Met 't Kruis dat ons versiert:
't Herdenken doet ons altijd goed,
Als men onze Eendragt viert,
Dat Neerland nog niet is ontaard,
Van oude deugd en kracht:
Om Vorst en Vaderland geschaard,
Herleefde ons oud geslacht.

Reunie.

Wijze: *Henri's Drinklied.*

Laat ons op den feesttijd zingen;
't Is voor ons een blijde taak;
Wilt Uw' vreugde niet bedwingen,
Smaakt thans ongestoord vermaak:
't Feest is daar,
Allen klaar:
Wij zijn hier bij één gekomen:
Zingen zorg'loos zonder schroomen
En laat thans uw feestgeschal
Dav'ren, hier door straat en wal.

Laat ons 't schoone feest bekroonen
Door een teug van ed'len wijn
Neêrlands Helden, Neêrlands zonen
Toonen dat ze Makkers zijn,
Jubelt zingt,
Klinkt en drinkt,
Op een feest en dag als dezen
Mag en moet men vrolijk wezen:
Viert met opgeruimden geest
Nog veel jaren 't Kruizen-feest.

Aanbieden van den eerewijn.

Wijze: *Wien Neêrlandsch bloed.*

Komt plengen wij den Eere-wijn
Ter eere van ons Kruis:
Zoo zuiver vloeije als Vecht en Rhijn,
De zegen in elks huis,
Als hier de Nectar zilverschoon
Uit zuiv're bronnen vloeit,
Dan rijst de dank op hoogen toon,
Die in de borst ontgloeit. (*bis.*)

Dit lied klinkt vrolijk, Burgerschaar,
Als bij ons plengen in,
Geen woeste Volksgeest, jaar aan jaar,
Maar liefde en menschen-min,
En danke 't wijze Stads bestuur,
Dat zorgend voedt en drenkt,
En ons bij dag- en avonduur
Tot wederliefde wenkt. (*bis.*)

Aantreden.

Wijze: *De wereld is in rep en roer.*

Herinn'ring met 't Metalen Kruis
Voor de eer van 't land en 's Konings huis
  Riep weêr zijne *Ouden* zamen: (*bis.*)
Ons Voorwaarts! en de zege-zang
Weêrgalmden bij het leve lang!
  De burger-galm klonk amen! (*bis.*)

Geen woeste krijgslust stemde ons koor;
Trouw, Moed en Liefde zongen voor:
  We volgden en we streden: (*bis.*)
'k Herzing onze *oude* zegepraal
In koor voor 't schitterend Eer-metaal:
  We zongen toen als heden. (*bis.*)

Bij 't bieden van de Broeder-hand,
Een dronk voor Vorst en Vaderland!...
  Ha! dat versterkt de longen (*bis.*)
Der *Ouden!* prijke 't Eere-Kruis
Hier eeuwen en in 's braven huis,
  Wien Neêrlands bloed gezongen! (*bis.*)

Vergadering op een algemeen feest.

Wijze: *Daar hoor ik 't roff'len van de trom.*

Schenk in, bied gul een glas met wijn, den Held,
Die met ons leed en met ons streed in 't veld,
Die hitte en koude heeft verduurd,
En weet hoe alles is bestuurd,
Den Held, den Held, den Held. (*bis.*)

Wees welkom! trouwe Kameraad, gij stond
Voor Koning! Haardstee en Altaar, uw grond,
Al wat hier op uw welzijn drinkt
Zag 't schoon, dat op de borsten blinkt,
Drinkt, Kameraden, drinkt. (*bis.*)

Een lustig heil! een leve lang! den Vorst,
Ontvloeij' die zang steeds zonder dwang, de borst,
Na Krijgszang past een Vrede-lied!
Dat God U lang dien zegen bied'
O Vorst! o Vorst! o Vorst! (*bis.*)

Weest welkom in ons klein gezin, Hoezee!
Wij roepen U als Broeders in, Hoezee!
Komt zweeren wij wat woele of muit,
Onze Eendragt daar het al op stuit.
Hoezee! Hoezee! 'k zing meê. (*bis.*)

Tafelzang.

Wijze: *De wereld is in rep en roer.*

Komt Dischgenooten! in de weêr
En zingt den President ter eer.
Nu lustig aangeheven. (*bis*)
Hem, die door ijver, kracht, beleid,
Dit feest bestuurt, ten allen tijd
Hem moeten we eere geven. (*bis.*)

O welk een tafel, wat een tijd
't Was aan geen bivouak gewijd,
Waar we op een droogje waken (*bis.*)
Daar vond men nimmer zulke waar:
Komt: ingerukt, we zitten klaar
Met strijd-lust in de kaken. (*bis.*)

Komt, Krijgsgenooten! in dit uur,
Schenkt in, ter eere van 't Bestuur!
Laat ons in 't ronde klinken. (*bis.*)
Daar het met roem zijn pligt betragt
Geeft 't onzer hulde moed en kracht
Bij dat Gezondheid drinken. (*bis.*)

Oud Hollandsche houw en trouw.

Wilhelmus van Nassauwe!
Blijft altijd onze zang,
Dat het geen ramp benauwe
Geheel zijn wezen lang:
Kan men zijn leed ontwaren,
Dan wenkt 't Metalen Kruis:
‘Oranje is in gevaren:
Kom schaart u om zijn huis.’

Hoezee! Oranje boven!
Hoort men op straat en gracht,
Men juicht: 't klonk niet voor doven
Eendragt maakt Neêrlands magt!
Hij kan op ons vertrouwen,
Wij vreezen geen gevaar
Musketten noch kartouwen:
Want Neêrlands volk is daar.

Toast aan de burgerij der stad.

Wijze: *Wij leven vrij, we leven blij.*

Geen kruis drukt ons in 't leven zwaar,
Dat hart en borst versiert,
Als de eer van moed in krijgsgevaar,
Als 't Vaandel voor de legerschaar,
Als men na menig tiental jaar,
De trouw der burgers viert. (*bis.*)

Ons Kruis bragt broeders zoo bij een,
Als 't volk aan volken hecht:
Al vloden bange jaren heen,
Wij staarden op ons Kruis alleen,
Dat, schoon de toekomst donker scheen,
Ons pleit met glans beslecht. (*bis.*)

De dank aan U, o Burgerij!
Klinkt de ed'le krijgsklaroen,
De Broeders gaan hier hand aan hand
Ons leven was toen voor het land
De Zonen nu ten onderpand
Die volgen dan als toen. (*bis.*)

De afdeelingen Metalen Kruis bij elkander,

Wijze: *Ziet vrienden welk een schoone morgen.*

Ziet Makkers wat een schoone morgen
Dien deze blijde herïnnering ons biedt!
't Genot verwijdert alle zorgen
Gelijk de nacht voor de eerste stralen vliedt
Van aller oorden vrij en blij
Wekt 't goed den moed.
Dat deze 't Kruisfeest waardig zij,
Dat moed het bloed
Zoo doe bruischen
Als men het Kruis bespiedt. (*ter.*)

Heil Rotte, Maas en Rhijn en Schelde,
Aan Vecht en Lek verëenigt tot een doel:
Dat de Amstel 't over Zeën melde,
Hoe 't Broederhart hier klopt met warm gevoel,
Voor hen en voor het Vaderland,
Zoo blij, waar wij
Hunne eer bezingen hand aan hand,
Ons vrij, en blij,
Zoo nu bezingen
Bij het feest-gejoel. (*ter.*)

De stad in feestgewaad.

Wijze: '*t Zal wel gaan*, *wel gaan*, *wel gaan.*

Vlag en Kruis nu huis aan huis,
Als wapp'ren de Eerbanieren
Schitt'ren met 't Metalen kruis
Sieren dam en sluis
Ziet de straat en grachten pralen
Groen met Kruizen Vlaggenpraal
In den glans der zonnestralen
Alles toont een' zegepraal.
Vrolijke menschen;
Allen om strijd,
Niets laat te wenschen,
't Is al aan 't Kruis gewijd:
Ziet de stad in feestgewaad,
Vlag en Wimpel prijken
Zoo spruit ook de bloem uit 't zaad,
En eer uit heldendaad.

Eendragt.

Wijze: *De wereld is in rep en roer.*

De Zon rijst op en *Eendragt* praalt
Gelijk ze Kruis en Beeld bestraalt,
In 't licht der Hemel-glanzen, (*bis.*)
Waar *Moed* en *Trouw* in 't eeuwig licht
Haar huldigen in heldendicht,
Zoo praalt ze aan hooger tranzen. (*bis.*)

Ze riep en Vorst en Vaderland,
Ze gaf ons waap'nen in de hand,
Eendragt, bij grieven, plagen: (*bis.*)
Zoo schonk ze ons 't Kruis voor Trouw en Moed,
Naast God der braven hoogsten goed
Om Trouw en Moed te schragen. (*bis.*)

Eendragt, in Neêrland afgebeeld,
Met Moed uit uwen blik gestreeld,
Blijve altijd voor onze oogen. (*bis.*)
Bij 't Kruis-metaal op ieders borst,
De Koning leve! Neêrlands Vorst!
't Zal eergevoel verhoogen. (*bis.*)

Feest-toast.

Wijze: *Henri's Drinklied.*

Vrolijk Helden! Wapenbroeders,
Klinkt en drinkt nu op dit Feest;
Waren wij eens landbehoeders,
Dit stemt nu nog moed en geest.
Blijde schaar,
't Feest is daar,
Blijven wij de Volkstrouw eeren,
Jong'ren trouw aan Neêrland zweren,
Eendragt blijve ons steeds op zij,
Daarop zingen, drinken wij.

Komt nu Makkers! laat ons klinken,
't Is hier Feest zoo als ge ziet,
Op den moed der braven drinken,
't Jaar Dertig, neen vergeet men niet;
Blij van geest,
Op dit Feest,
Trouw en Moed: het glas te leegen
Zoo als ware Helden plegen
En wat treft de harten 't meest,
Is het niet op Neêrlands feest?

Bede en dank.

Wijze: *Ziet vrienden welk een schoone morgen.*

Heil broeders, togt- en Kruisgenooten,
Van Oost en West bijéén gevloeid!
Heil aan den Vorst en zijne loten,
Door liefde aan land en volk geboeid.
Heil gulle brave Burgerij
De beê klink meê,
Zoo vrolijk als dit feestgetij:
Bloei Vreê op Zee,
En dat op 't land
De krijgslust zij besnoeid! (*ter.*)

Laat Harmonie uw' toonen klinken;
Op pleinen straten, in de zaal,
Dat bij 't Metaal de deugden blinken,
Der braven moed in volle praal;
Waar gast en burger in den kring
't Hoezee! nu mee
Herhalen en de Hemeling
De Vreê! Hoezee!
Zoo moet het zijn;
Dan treft geen ach noch wee. (*ter.*)

Feestzang.

Wijze: *De wereld is in rep en roer.*

Triumf! Triumf! Heil ons Bestuur!
Een ieder is en blijft vol vuur
Voor 't Kruis ons Eere-teeken. (*bis.*)
Nog jaren prijke 't Eer-metaal
Op onze borst als zegepraal,
Zal 't Nakroost daarvan spreken. (*bis.*)

Hoerah! hoerah! Gij dapp're schaar!
Gedenk met vreugd: het feest is daar,
Voor 't Eere-kruis aangetreden. (*bis.*)
De kring die blijde op dezen stond
Den Volkstrouw viert met hart en mond
Heeft reeds voor ons heil gestreden. (*bis.*)

Ja op dan Makkers! opgestaan
En biedt den gullen feestdronk aan
Als echte Neêrlands zonen. (*bis.*)
Drinkt jaren nog op onzen kring;
En dat God steeds met zegening
Ons en ons land blijv' kroonen. (*bis.*)

Afscheids dronk.

Wijze: *Ziet vrienden welk een schoone morgen.*

Welaan de glazen vol geschonken!
Zoo vloeije zegen ook in ieders huis;
Op Neêrlands welvaart rondgedronken:
En op den roem der dapp'ren en van't Kruis!
Geen Kruis dan 't onze zij zijn lot:
O Heer! zie neêr
Als list met tweedragt zamenrot,
Wekke eer ons weêr,
Dan wekke zoo
Ons weêr 't Oranje-huis. (*ter.*)

Zoo moge Volksgeest eeuwen toonen,
Hoe trouw en moed voor Vorst en Vaderland
Bij ons Volk verëenigd wonen,
En binde steeds de liefdes band.
Den Vorst aan 't Volk als één gezin!
Het ga, hoe 't ga,
Dan is verlies ons zelf gewin,
Weldra, hierna
Leidt trouw gewis
Der braven rustplaats in. (*ter.*)

Vaarwel.

Wijze: *Wij leven vrij, we leven blij,*

Ja klinkt en drinkt nu vrij in 't rond,
Vaarwel nu Burgerschaar!
De Trouw en moed gaan hand aan hand
Ons leven blijft aan 't land verpand
Wij dulden nooit uw leed of schand'
Dat zwoeren we aan elkaâr. (*bis.*)

Nu wekt ons 't hoorn-geluid tot rust,
Wij volgen dezen klank;
Maar worden niet in slaap gesust
De Zonen volgen dan met lust
Ja 't bloed dat ons in de ad'ren gust
Tuige eens van onzen dank. (*bis.*)

U, ed'le Vrouwenschaar de dronk;
Ze is onze Toasten waard:
De wijn blinkt als de maagden-lonk,
Bij 't afscheid en de liefde vonk
Die dankbaar in Haare oogen blonk,
Gezaligd boven de aard'! (*bis.*)

Naar huis.

Wijze: *Wat wordt het laat.* (zonder bis.)

De Feesten zijn wel afgedaan
Maar niet de roem van 't Kruis!
Wij kunnen 't juichen tegen gaan
Naar Stad, naar Dorp en huis
Zijn wij met 't Kruis verëerd,
De Zoon door ons geleerd
In alles even pal te staan
De trouw blijve immer ongedeerd,
Nu de ontrouw is geweerd.

De Jong'ren spoorden we immers aan,
Is 't Vaderland in nood,
Om altijd even pal te staan
Getrouw tot in den dood.
Wij worden oud en stram
En als weêr de Oorlog kwam,
Dan trokken onze Zonen heen
Verlieten huis en dam
Tot er weêr Vrede kwam.